

„NAŠ GLAS“ izide vsakega prvega, desetega in dvajsetega v mesecu. Naročnina za celo leto Din 40.—, za pol leta Din 20.—, za četrt leta Din 10.—. — Za inozemstvo je dodati poštino. — Oglasi po ceniku. —

NAŠ GLAS

Uredništvo: Ljubljana, Franciška ulica 6/I. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Upravništvo: Ljubljana, Franciška ulica št. 6. Račun poštne hranilnice v Ljubljani štev. 11.467.

Osrednje glasilo državnih nameščencev za Slovenijo.

Dr. Jos. Kronvogel, Maribor:

Pomanjkljiva organizacija upokojencev.

Društvo umirovljenika v Sarajevu in Društvo drž. upokojencev za Slovenijo v Mariboru sta predložila merodajnim mestom v Beogradu obširno utemeljeni spomenici, v katerih zahtevata odpravo člena 239. urad. zakona ter izenačenje prejemkov staro in novoupokojencev, kakor je to določal prvotni načrt urad. zakona.

Omenjeni društvi zastopata s tem jasno, rekel bi: samo ob sebi umljivo stališče, kateremu v Beogradu ni nihče oporekal. Svoje stališče sta obe društvi razglasili v svojih v Sarajevu, oziroma v Mariboru izhajajočih listih.

Pa je nedavno zborovala ugledna uradniška organizacija ter sprejela in vladni predložila obširno resolucijo, v kateri se nahajata dve točki ki z navedli zgoraj imenovanih dveh društev nista v skladu.

V točki 6. resolucija zahteva, »da se svezkupna beriva drž. službenika i penzije umirovljenika poviše barem za 50%.«

Ta stilizacija je ponesrečena ker se ne ozira na nameščence, ki so bili upokojeni v dobi od prevrata do 1. IX. 1923 (staroupokojenci naše države). Primer: Tak, leta 1922. upokojen nameščenec VI. činovnega razreda (po urad. zakonu I., 3) dobiva mesečno 400 Din redne penzije in 1600 Din draginjske doklade. Temu bi naj bilo pomagano s 50% povišanjem penzije od 400 na 600 Din? Gotovo ne!

V točki 10. resolucija zahteva, »da se u smislu postojeečeg činovničkog zakona izjednače mirovine penzionera prema obvezama preuzetim St. Germainskim in Trianonskim ugovorom.«

Besedilo te točke se nanaša očitno le na od Avstro-Ogrske prevzete (staro) upokojence. Tudi ta točka se torej ni ozirala na staroupokojence naše države, to je na nameščence, katere je naša država prevzela v svojo službo, potem jih pa upokojila pred urad. zakonom. Le-ti naj bi se torej ne izenačili in ostali na slabšem, nego avstro-ogrski upokojenci? Tega ti slednji sami sigurno ne pričakujejo.

Podoba je, da je kompilator resolucije novoupokojenec, ki »staroupokojencev naše države« ne pozna. — Ta okolnost pa kaže potrebo, da se ustvari možnost sporazumnega delovanja med organizacijami upokojencev.

V primerih, kjer gre za skupne zadeve upokojencev in njih nastop pri centralni vladi, naj ne bi nikdar nastopile poedine organizacije preden se ne sporazumejo z drugimi. To se mora urediti.

Poleg tega treba stremeti za tem, da se vsa društva upokojencev organizirajo v pokrajinskih Zvezah, katere naj bi se zavzemale z vso močjo za njihove težnje. Tako ojačena Zveza bi imela večjo moč pri Glavnem savezu, glede katerega bi bilo želeli, da bi mogel nastopati kakor avstrijski »25. Ausschuss«.

Le-ta uradniška organizacija imponira; pogaja se z vlado in nikdar brez uspeha. Ako bi imeli v naši državi slično organizacijo, bi bilo marsikaj bolje za nas. Naj skrbi sleherni na svojem mestu, da to čimprej dosežemo!

Zadružna produkcija v lastni režiji.

Nabavljalne, konzumne zadrug imajo nalogo, da preskrbujejo svojim članom živežne potrebščine in drugo blago, vse to pod najpovoljnejšimi pogoji. Da morejo vršiti to nalogo, morajo zadrug priti v posest tega blaga, a do njega morejo priti bodisi s tem, da kupijo izgotovljene izdelke, bodisi, da sami iz surovin proizvajajo dotične produkte. Če zadrug vrše svojo nalogo s kupovanjem izgotovljenih produktov, se morajo pobrigati, da jih nabavljajo iz prve roke, to je neposredno iz tistega vrela, iz katerega izhajajo ti izgotovljeni produkti. Vzemimo n. pr. moko: kmet proizvaja pšenico in jo prodaja mlinu. Mlin jo predela v moko in jo proda ali naravnost konzumentu, ali pa jo proda trgovcu, ki jo spet naprej prodaja konzumentu, ali pa jo kot veletrgovec proda manjšim trgovcem, in ti šele konzumentom. V drugem slučaju dobiva torej konzument moko iz druge, a v tretjem slučaju že iz tretje roke. Če konzument kupi moko direktno od mlina, jo kupi iz prve roke. V tem slučaju ima ta dobiček, da je izločen zaslužek prvega in event. tudi drugega trgovca. Pri poslu je torej zaslužil edino mlin. Konzument pa lahko izloči tudi mlinarjev dobiček, to pa le če sam tudi proizvaja moko. V tem slučaju eliminira ne samo trgovski dobiček druge, event. tudi tretje roke, temveč tudi industrijski zaslužek mlinarja. Iz tega se torej vidi, da vsako združenje konzumentov, ki hoče doseči ugodne cene pri nabavljanju blaga, s katerim zalaga svoje člane mora ali to blago nabavljati naravnost od producenta, ali pa mora samo proizvajati potrebne predmete.

Nabavljanje izgotovljenih produktov iz prve roke je potrebno toliko časa, dokler se ne ustali poprečni

potrošek članov, kadar se pa ta ustalovi in točno ugotovi, lahko preidemo k proizvajanju v lastni režiji.

V tem oziru razlikujemo po številu članstva velike in male zadrug. Blago iz prve roke se redoma dobiva samo v velikih, vagonskih količinah. Velike količine naročajo lahko samo velike zadrug, ki morejo brzo in sigurno oddati blago članom. Male zadrug velikih nabavk ne morejo tvegati, ker bi se izpostavile zaradi počasnega potroška riziku valovanja cen in izgubi na obrestih za vloženo glavnico. Male zadrug torej ne morejo nabavljati blaga iz prve roke. Prisiljene so, da sodelujejo z bližnjimi velikimi zadrugami, ali pa da poslujejo dogovorno tako, da skupno nabavljajo ali pa v najslabšem slučaju, da so navezane na nabavke iz druge roke. To pa znači, da nabavljajo blago po višji ceni, razume se v lastno škodo in v škodo članstva.

Povedali smo že, da se k proizvajanju v lastni režiji lahko preide šele kadar se ustanovi stalni konzum, da bi se moglo produkcijo dovesti v sklad s potroškom in bi se na ta način zadruga izognila riziku lastne produkcije. Poleg tega predpostavlja lastna produkcija velik konzum. Zato lahko začnemo s takim poslovanjem samo velike zadrug ali pa večje število združenih zadrug. Če niti eno niti drugo ni mogoče, je edini izhod ta, da se zveza zadrug loti produkcije v lastni režiji za vse včlanjene zadrug. V tem primeru imajo male zadrug enake koristi, kakor večje in oboje črpajo nabavke iz prvotnega vrelca, t. j. po najugodnejši ceni. Takozvani industrijski dobiček je v tem slučaju izdaleka manjši, nego oni, katerega si pridržuje nezadružna industrija. Na tem temelju delujejo konzumne za-

druge velikih narodov, posebno na Angleškem in Nemškem. Na to pot morejo kreniti tudi naše nabavljalne zadrug, t. j. naša »Zveza nabavljalnih zadrug«.

Zdi se nam, da so danes razmere v naši uradniški zadružni organizaciji take, da bi morala »Zveza« preiti k produkciji v lastni režiji, če že ne vseh, pa vsaj najpotrebnejših življenjskih potrebščin, a v prvi vrsti bi morala pričeti z lastno produkcijo moka.

Prevedba učiteljskih upokojencev na dinarske plače.

Od ljubljanskega poverjeništvu UJU je prejela Zveza naslednji dopis: »S prevedbo kronskih učiteljskih upokojencev, ki se je izvršila v ljubljanski in mariborski oblasti šele sedaj, se je pripetila ta anomalija, da dobe po prevedbi na dinarsko penzijo nekateri teh upokojencev sedaj manj prejemkov, nego so jih imeli prej.

Navajamo konkretne slučaje: Dohodki upokojenega nadučitelja so bili pred prevedbo sledeči: letna plača 5100 kron, t. j. mesečno 425 K ali 106.25 Din, draginjska doklada mes. 1600 Din, doklada za ženo mes. 150 Din, skupaj pred prevedbo 1856.25 Din.

Po prevedbi: letna plača 4400 Din, t. j. mes. 366 Din 66 p., drag. doklada mes. 1200 Din, doklada za ženo mes. 150 Din, skupaj po prevedbi 1716 Din. Torej prejemajo te vrste upokojenci po prevedbi na dinarske plače sedaj mesečno 139.59 Din ali letno 1675.08 Din manj dohodkov, nego so jih imeli prej.

V podrobnejšo ilustracijo prilagamo članek »Prevedba učiteljskih kronskih upokojencev na dinarsko pokojnino« v »Učiteljskem Tovarišu« št. 37 od 25. aprila 1929.

Ker je gotovo, da namen in duh zakona ni bil ta, da bi se s prevedbo na dinarsko pokojnino znižali prejemki drž. upokojencem, temveč zvišali prosimo naslov, da izposluje primerno dopolnilno uredbo v tem smislu.

Boj zoper draginjo.

PODRAŽITEV MESA NA LJUBLJANSKEM TRGU.

V spomladanskih mescih običajno poraste cena živini. Ta porast je pa le začasna in prihaja od tod, ker rabi takrat kmet živino na polju. Tudi letos je poskočila cena živini. Za dva do tri dinarje pri kilogramu. Seveda so ljubljanski mesarji takoj zvišali zato tudi cene mesu.

Za določanje cen ni zakonitih določil. Kaznjiv je le odušni dobiček, drugače pa se uveljavlja tudi v tej obrti popolna svoboda in se cena blaga regulira samo po povpraševanju in ponudbi.

Mestni magistrat more vplivati na tržne cene le, kolikor lahko izvaja represalije nad mesarji, ki imajo svoje stojnice na mestnem svetu.

Ker so mesarji tokrat brez vednosti mestnega tržnega nadzorstva zvišali cene mesu, se je vprašanje zvišanja cen mesa obravnavalo že po izvršenem dejstvu.

Na posebni seji tržnega odseka, dne 29. aprila, katere so se udeležili tudi zastopniki mesarjev, so se z večino glasov navzočih določile višje cene mesu, in sicer od 20 Din do 12 Din. Prva vrsta 18—20 Din, druga 16—18 Din, tretja pa od 12—14 Din za kilogram.

Nova je odredba tržnega nadzorstva, da se meso pred prodajo klasificira po kvaliteti in da more vsaka

Prepričani smo, da bodo vse včlanjene zadrug v svojem interesu pomagale pri tem delu s tem, da bodo osredotočile svoja naročila pri Zvezi. To zahteva od njih tudi zadrugarska kolegialnost. Ko se ugotovi produkcija, oziroma konzum moka, bo Zveza mogla preiti k produkciji v lastni režiji. Druga stvarno potrebnih življenjskih predmetov, pri čemer v prvi vrsti mislimo na proizvajanje testen in masti. — (Po »Čin. Glasniku«.)

slu, da se ob prevedbi v nobenem slučaju prejemki ne smejo znižati, ter da obdrže prevedeni upokojenci dosedanje draginjske doklade.

Slični slučaji so se dogodili tudi v mnogih drugih strokah. Česti so primeri, da prevedeni upokojenci po prevedbi prejemajo znatno manj, nego so prej. Ljubljanska finančna direkcija je na prošnje prizadetih ponovno predložila finančnemu ministrstvu predstavke, da se ta pomanjkljivost prevedbene uredbe čimprej popravi. Ni dvoma namreč, da zakonodajalec s to uredbo, ki naj bi izboljšala prejemke upokojencev, ni nameraval le teh okrniti, ter da je to pogreško pripisovati le slučajni nesrečni stilizaciji uredbenega besedila.

Tudi naša Zveza je v isti zadevi že trikrat intervenirala pri Glavnem Savezu, da na pristojnih mestih izposluje korekturo uredbe, oziroma avtentično tolmačenje iste v tem smislu, da zaradi prevedbe ne bo noben upokojenec vsaj prikrajšan v svojih prejemkih. Do danes ni bilo mogoče doseči povoljnega rezultata. Pričakujemo pa od sedanje vlade, ki jo vodi spoznanje, da treba preizkusiti službene prejemke in pokojnine drž. nameščencev draginjskim razmeram primerno zvišati, da bo te opravičene pritožbe upoštevala in odredila, da se te nenaštevane, a zato nič manj občutne neenakosti in gmotne škode čimprej odpravijo.

gospodinja to klasifikacijo pri nakupu upoštevati. Dalje pa, da bodo gospodinj na razpolago posebne mestne tehtnice, kjer bodo gospodinj lahko preizkusile, če je mesar meso pravilno in pošteno tehtal.

Kakor pa so mesarji hitro zvišali cene, tako hitro bo moralo mestno tržno nadzorstvo znižati cene mesu takoj, ko bodo padle cene živini. Takrat bodo morali paziti konzumenti, da se ne bo znižanje cen vleklo po raznih enostranskih anketah le, da se omogoči mesarjem neupravičeni in nedopustni dobiček.

Zanimivo je in značilno obenem, da se je na tej seji ugotovilo, da vsi večji hoteli, gostilne in razni zavodi dobivajo od mesarjev meso po znatno nižjih cenah. Plačujejo prama kakovosti po 16 Din za kilogram, dasi so cene mesnih jedil po javnih lokalih stalno pretirano visoke. Saj stanje ena porcija pečenke skoro toliko, kolikor plača restavratel za cel kilogram mesa — ali pa le malo manj. Dobitek si lahko vsak sam izračuna.

NEKAJ O PRIKLADI K MESU.

Prof. dr. W. Prausnitz, znani higienik na vseučilišču v Grazu, piše v svoji knjigi: Grundzüge der Hygiene, X., izdaja iz leta 1916., stran 424: »Meso. Pod imenom meso razumemo ne samo mišičevje klavne živine, katero uživamo, temveč v širšem pome-

nu ves drob, razen kože, črev in osrednjega živčevja (možgani in hrbtenični mozeg).

Meso, ki se prodaja, vsebuje poleg maščobe, kit, žil in živcev tudi kosti. Pri celi klavni živini pride na 100 delov takozvanega mesa: 8,4% kosti, 8,6% maščobe, 83% čistega mišičevja. Te številke se samo ob sebi umevno menjavajo, zelo dobro rejene živali imajo več maščobe in mišičevja, kakor pa suhe. Pri mesu srednje do bro rejene klavne živine odpade na 100 kg mesa kvečjemu 15 kg kosti. Pri prodaji na drobno dobi kupec pogostokrat 20 do 25% kosti od skupne teže. To je vsled tega mogoče, ker prodajajo mesarji meso tudi brez kosti in potem od tega tako prodanega mesa izvirajoče kosti vnovčijo potom druge prodaje. Da, pogostokrat se uporabljajo kosti od mesa, iz katerega se izdeluje klobase na ta način, da jih mesarji pokupijo in pri prodaji na drobno dajo kot priklado.

Zelo bi nas zanimalo na kakšen način vnovčujejo ljubljanski mesarji kosti takozvanih naših »klobasari« (slabše vrste krave, ki se koljejo v svrhu izdelave klobas)?

KAJ BO S KRUSNIMI CENAMI?

Kruh je v Ljubljani predrag. Tudi tržni odsek občinskega sveta in tržno nadzorstvo sta opozorila pekovo zadrugo na to, da mora vsaj za 50 par znižati cene pri kili. — Toda sedaj je že minulo precej časa od te seje in pekova zadruga še vedno ni odgovorila in pekovski mojstri še danes niso znižali cen. Konzumenti tega vprašanja ne izpustimo iz oči.

Vestnik.

Odličen primer stanovske zavedenosti. V spoznanju, da je dobro urejvano, vsepovsod razširjeno in močno stanovsko glasilo, ki bo dostojno reprezentiralo celokupno državno nepsčenstvo in njihove interese, nepsčeljive važnosti za skupno dobrobit, je sklenilo Društvo političnih konceptnih uradnikov na svojem občnem zboru dne 27. aprila, da bodi odslej naročba na »Naš Glas« za vse društvene člane obvezna. Naročnino bo društvo v mesečnih obrokih (ki so itak tako skrajno malenkostni, komaj po 3:50 Din!) pobiralo od članstva skupno z društveno članarino. — To je že drugo društvo, ki je uvedlo obligatorično naročbo na šega osrednjega glasila. Čujemo, da bodo sledila še nekatera društva temu lepemu vzgledu.

»Naš Glas« — in njegovi odmevi. »Monopolski Glasnik« v Beogradu pri naša v svoji zadnji, 18. številki od 3. maja pod naslovom »Kakva treba, da je delatnost zadruga za stanove« celo ten prevod članka viš. fin. insp. dr. Ljudevita Valjavca, ki je izšel v predzadnji številki »Našega Glasu«. — Ljubljanski »Učiteljski Tovariš« (št. 35 od 11. aprila) je ponatisnil v celoti naša članka »Kako so bile izračunane naše razlike« in »Ali so drž. uslužbenci dolžni vrniti prejemke itd.«

Prirast novih naročnikov. Uprava je razposlala lani posameznim gg. na

ročnikom in okrožnim skupinam 140 nabiralnih pol s prošnjo, da ž njimi agitirajo med tovariši za list in mu pridobivajo nove naročnike ali prostovoljne prispevke.

Odzvali so se in pridobili naročnikov: Društvo drž. računskih in blagajniških uradnikov v Ljubljani 27, Okr. skupina drž. nameščencev v Murski Soboti 19, g. Srebrnič Iv. v Ljubljani in g. Gombač Iv. v Ptuj po 14, g. Falk Anton v Mariboru 10, g. Vidic Fr. v Mariboru 7, g. Šterbenc J. v Črnomlju in g. Ribič Alf. v Gornjem gradu po 6, Okr. skupina drž. nameščencev v Kamniku in g. Vovko P. v Kočevju po 4, g. Novak L. v Radovljici 3, g. Velej I. v Šmarju, g. Rus Ign. v Ljubljani, g. Gregorič J. v Rogatecu in g. dr. Ogrin Fr. v Kamniku po 2, a po enega novega naročnika so pridobili sledeči gg.: Žibret M. v Sevnici, Knap Ant. v Kranjski gori, Betriani B. v Kočevju, Premerstein R. v Radečah, Furlan N. v Črnomlju, Špec Ant. v Kozjem, Ferenčak Fr. v Sl. Bistrici, Društvo drž. pisarniških uradnikov, Rojec Iv. in Medvešček J., vsi v Ljubljani, dalje po enega še Okr. skupina drž. nameščencev v Novem mestu in g. Kovač Al. v Šmarju, vsi skupaj tedaj 137 naročnikov. — Vsem gg. nabiralcem izreka zahvalo — uprava.

Nabavljalna zadruga drž. uslužbencev v Celju ima danes, v petek, dne 10. maja ob 8. uri zvečer izvanredni občni zbor v spodnjih prostorih Narodnega doma. Dnevni red: 1. Sprememba pravil. 2. Odobritev poravnane bilance za leto 1928. 3. Služajnosti. Z ozirom na važnost dnevnega reda se vsi nameščenci in upokojenci vabijo, da se obč. zbora udeležijo.

Zborovanje v Mariboru. V nedeljo, 5. t. m. se je vršilo v mali dvorani mariborskega Narodnega doma uradniško zborovanje, ki smo ga že zadnjič oznanili v našem listu. Udeležilo se ga je veliko število drž. nameščencev, aktivnih in tudi upokojencev. Vodil je zborovanje predsednik Okrožne skupine, prosvetni inspektor g. dr. Adolf Pečovnik. Kot delegat Zveze je prispel iz Ljubljane višji finančni inspektor g. dr. Ljudevit Valjavec, ki je poročal o važnih stanovskih zadevah, posebno o reviziji uradn. zakona, ki se pripravlja in pa o delovanju Zveze in Glav. Saveza v tem pogledu. Zborovanje je poteklo v lepem redu, tudi je živahna debata, ki se je razvila, pokazala discipliniranost in zavednost mariborskih tovarišev. Taka zborovanja naj bi se večkrat vršila.

Skrajno varčevanje v državnem gospodarstvu je s posebno okrožnico nujno priporočil vsem uradom finančni minister.

Zvišanje potnega pavšala za cestne nadzornike. Na prošnjo društva cestnih in rečnih nadzornikov je Zveza za potem Glavnega Saveza prosila za primerno zvišanje pavšala cestnim nadzornikom. Dosedanja dnevna in kilometraža naj bi se zvišala za 100%.

Prevedba cestnih in rečnih nadzornikov v III. kategorijo. Na prošnjo iste organizacije se je obrnila Zveza na Glavni Savez in na komisijo za revizijo uradniškega zakona s prošnjo, da bi gradbeno ministrstvo pripustilo

16 cestnih nadzornikov v Sloveniji k predpisnemu drž. strokovnemu izpitu, ter jih potem uvrstilo v III. kat. drž. uradnikov.

Zakasnitev izplačila pokojnin. Opozorjena, da zaradi nezadostnih denarnih predkazil fin. direkcija najbrž ne bo mogla pravočasno izplačati pokojnin za maj, je Zveza že 27. aprila brzojavila Gl. Savezu, naj intervencija v fin. ministrstvu zaradi izplačila o pravem času. Tehnične ovire so sicer to preprečile, a vendar je vsaj uspelo, da so se izplačale pokojnine večini upokojencev že 4. t. m.

Društvo konceptnih uradnikov politične uprave za Slovenijo je na občnem zboru dne 27. aprila izvolilo sledeče gg. v odbor: predsednik Ant. Mencinger, vl. svetnik, I. podpredsednik dr. M. Ipavc, vl. svet., II. podpreds. dr. Fr. Ogrin, vl. sv., tajnik Al. Lenarčič, konc. pr., blagajnik Fr. Šink, okrajni komisar; odborniki gg.: dr. J. Ferjančič, dv. sv., R. Svetek, vl. sv., Al. Gerzinič, pol. nadsvet., dr. Iv. Karlin, vl. sv., St. Novak, sr. pogl., P. Popović, okr. gl., dr. Al. Trstenjak, okr. glavar, Vl. Suša, vl. tajnik in namestniki gg.: O. Kette, vl. sv., M. Makar, sr. pogl., M. Brezigar, okr. glavar, St. Kos, v. polic. komisar, preglednika računov gg. dr. R. Andrejka, vl. svetnik, Iv. Legat, vl. tajnik.

Občni zbor davčnih uradnikov. Sekcija Ljubljana. Uduženje davčnih uradnikov je imelo svoj letni občni zbor dne 7. aprila t. l. v Laškem. Zelo zanimivo in obširno poročilo o delovanju upravnega odbora je podal predsednik g. Joža Bekš. Iz poročila g. blagajnika Jana se je ugotovilo, da je v sekciji včlanjenih 228 aktivno službujočih davčnih uradnikov, 39 upokojencev in 1 bivši davčni uradnik, skupaj 268. Debatiralo in sklepalo se je o zahtevah za avtomatsko napredovanje, o razpisu nezasedenih služb. mest, glede permanentnih železniških ugodnosti za upokojence — društvene članke, glede zvišanja stanarine, posebnih izrednih prispevkov za številne nedavno premeščene uradnike, ki morajo vsled stanovanjske mizerije živeti v tujem kraju, ločeni od svojih družin itd. Volitve, o katerih smo že poročali, so se izvršile z vzklikom. Na občni zbor je fin. direkcija delegirala kot svojega zastopnika davč. inspektorja g. M. Pirkmajerja.

Nabava blaga za obleke, perilo itd. dela večini konsumantom skrbijo. Zato si dovoljujemo opozoriti na oglas tvrdke NOVAK (Kongresni trg 15). Mogoče Vam je ta trgovina od rok — ali se Vam zdi na zunaj preneznatna.

Obiščite jo in prepričali se boste, da nudi največjo izbiro in da kupite tam najceneje.

Vsem rodbinam priporočamo našo
KOLINSKO CIKORIJO
izvrsten pridelek za kavo.

Opozorjamo na oglas Oblečilnice za Slovenijo, Ljubljana, Miklošičeva cesta 7, ki obstoja že 10 let in ni identična z nobeno drugo novejšo Oblečilnico v Ljubljani, dalje na to, da ona ne pošilja potnikov cenjenim strankam na dom.

Žika je samo ena. Zaradi izredno dobrega okusa ima vedno več prijateljev. Ni čudno, če se pojavljajo tudi ponaredbe. Pri nakupu pazite zato na ime »Žika«.

Obleke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna J. O. S. REICH.

Razne novice.

Univerza kralja Aleksandra I. v Ljubljani. O priliki vesti, da je naš kralj prevzel protektorat nad desetletnim jubilejem ljubljanske univerze, ki se bo obhajal v kratkem, in da je dovolil, da sme ljubljansko vseučilišče odslej nositi njegovo ime v naslovu, je Zveza poslala maršalatu dvora naslednjo brzojavko: »Maršalatu Njeg. Vel. kralja, Beograd. Zveza drž. nameščencev za Slovenijo izraža najiskrenejšo zahvalo Njegovemu Veličanstvu, da je blagovolilo odlikovati univerzo v Ljubljani s svojim prevzvišenim imenom, in ponavlja ob tej priliki zagotovilo svoje vdanosti.«

Ministrski predsednik o notranjem položaju. Ugledni strokovni gospodarski londonski list »Financial Times« je objavil izjavo predsednika vlade generala Živkovića, katero je leta podal njegovemu dopisniku o naših notranjih problemih. Iz te izjave posnemamo:

»Nj. Vel. kralj je povedel državo iz težkega položaja. Storil je samó to, kar so zahtevale vse politične stranke in vsi razumni domoljubi, Srbi in Hrvati, že leto dni. Zaradi borb med strankami ni nihče vodil računa o državnih problemih, ki so bili prvovrstnega značaja, ki pa so zahtevali nujne rešitve. Šele ob 12. uri je bilo sklenjeno formiranje nove vlade, ki naj bi popravila pogoške preteklosti. Proklamacija Nj. Vel. kralja vsebuje samó načela in smernice nove vlade, ki se je takoj lotila dela.

Vlada se je takoj znašla pred naslednjimi važnimi problemi: uvedba reda in stroge discipline v državni administraciji, izenačenje zakonodaje za vse državo, ekonomska organizacija in uređitev državnih financ na solidni podlagi, izvedba popolnega narodnega edinstva vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev ter nadaljevanje tradicionalne politike prijateljskih odnosov z vsemi državami, zlasti pa z našimi sosedi.

Bilo je treba popraviti napake in vse, kar je bilo opuščeno v zadnjih desetih letih. Zato ni bilo časa za izgubljanje. Vladina delavnost je rodila zadovoljujoče rezultate kljub temu, da je bila vlada v početku zaposlena s posebnimi pripravami in novimi načrti. Država je bila osvobodjena nevarnih političnih preprirov in pretresljajev in v tem novem ozračju reda in mira se je vlada energično lotila dela. Vsi državljani že čutijo, da postopajo oblasti enako z vsemi in da so zakoni in pravice enaki za vse.«

Pierre Loti:

Srečanje s Carmencito.

(Konec.)

Dekleta so zapela, zibaje se, a ona je s spremenjenimi očmi udarjala po zvočnem lesu resonančne skrinje s suhim ročicami, ki so se na oči spreminile v palčice in udarjala je presekani pan pan! plesa sema-cueque.

Da je bilo vse popolno, so postregli ta večer celo s staro južnoameriško pijačo, ki ji pravijo mathé in katere se pije s pomočjo trsovih cevč.

Hitro sem se naučil. In čisto občajni zaključek naših večerov, katerim so vselej prisostvovali Pilar, Mercedes in Juanita, je postalo vprašanje: »Kaj, če bi zaplesali sema-cueque?«

Nekoč, na predvečer, preden sem zapustil Cile in odšel v Polinezijo, sem želel, naj zapleše ona sama.

— »Ah!« je rekla, »taka stara žena, kot sem jaz!... Zares, Pilar, ali je mogoče, za kar me prosi?«

— »Gospod.« je odgovorila Pilar,

»nihče v Valparaisu ne pleše tako kot teta Carmencita!«

Z vitko in lahkotno dražestjo je pričela plesati. Sprva se je njen drobni život gugal nad boki, ki se skoro niso premaknili z mesta in katere je neznatno ritmično gibanje komaj pozibavalo. Nato jo je naenkrat čudni takt zanesel in zavrtela se je v divjem vrtincu.

Takrat se mi je prvokrat zazdelo, da je mlada.

Po osemnajstih mesecih sva se videla spet, ko sem se vrnil iz Oceanije. Kratka in otožna postaja na poti, pred odhodom v Francijo, pred velikim slovesom. Našel sem jo ostarelo — osobito zdaj po teh takih mladih ženskah s Tahitija, katerih sem se bil ravno privadil. Za moje odsotnosti so se njeni lasje pomešali s srebrnimi nitkami, in eden njenih lepih zob je bil prevlečen z zlatom.

Na vrtu so južne rastline izgubljale listje: bilo je v aprilu, začetkom jeseni tam doli...

Ločila sva se in si obljubila, da si bova pisala.

Nato sočasoma pisma postajala redkejša — in slednjič so, ne vem, na kak način, prestala. Triindvajset let, to je cela večnost!...

Vedno redkeje sem mislil na Južni ocean, na Valparaiso, na Almendral, in govoril sem si: »Dandanes je stara, uboga moja Carmencita, morda vsa sključena, sivolasa...«

In evo, nocoj sem sanjal o njej. Spet sem videl hišo v Almendralu, nekdanji salon v sivem somraku; Carmencita v naslonjaču, sivolasa, vsa betežna. Dejal sem: »Kaj če bi zaplesali sema-cueque?« In z žalostno kretnjo mi je pokazala plašče in ogrinjače, kakršne nosijo starke in s katerimi je bila odeta prav do podbradka.

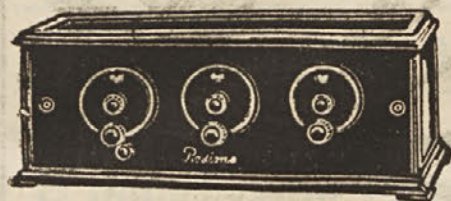
V sanjah je tedaj naenkrat bila ura, ko sem moral oditi na krov freighta, ki je bila pripravljena, da odpluje. Celó zakasnil sem se: moral sem prehoditi dolgo pot preko tem-

nega mesta, po okrajih, kjer stanuje priprosto ljudstvo in kjer so smejoče, porogljive chole v gručah plesale plesa sema-cueque; gole roke, ki so mahale z robci, so se vsaki trenotek spoprijemale, da so mi nastavlale vznešeno mirljivo oviro in me zadržavale v teku. Na vse zadnje je prikazen ugasnila v noči, molku in praznini, ko sem dospel na obrežje do mračnega morja, kjer ni nihče več plesal...

Davi, ko sem se prebudil v resnično življenje, se mi je silno živo zbudil spomin na Carmencito, kot se dogaja vselej prve ure potem, ko je človek sanjal o nekem. Posebno otono mi je bilo pri srečanju, ko sem pomislil na njeno minulo lepoto in na krasno telo, ki ga ni več. In po triindvajsetih letih se je v meni prvokrat prebudilo ne vem kaj nežnega, kar sniva vselej, morda tudi nejasno in nezavedno, na dnu prijateljstva, ki ga čutimo do žensk, kadar so lepe ali so ravnokar še bile.

Radijski aparat

Je postal danes že kulturna potreba vsakega inteligenta. Ko pride utrujen iz pisarne, ga že čaka doma, da ga razvedri z lepo glasbo, petjem ali predavanjem.

Najboljše in najcenejše aparate, sestavne dele in vsa navodila Vam da

Radijska postaja Ljubljana

Miklošičeva cesta 5 Telefon 3190

Plačila tudi na obroke!

Hranilni in posojilni konsorcij javnih nameščenecv in upokojencev v Ljubljani.

(Konec.)

K točki določitve, odobrenja in sklepanje v smislu točk 4., 5., 7. in 8. člena XV.—31. Zadr. pravil predlaga g. Rostan sledeče: Glede na event. sprejetje pravil Saveza nabavljalnih zadrug, čigar član naj postane konsorcij, mora imeti vsak član konsorcija pri posojilu do 2000 Din po en delež 100 Din, pri posojilu od 2000—4000 Din dva deleža in od 5000—10.000 Din za vsakih 1000 Din en delež po 100 Din. Poleg tega mora biti vsak član konsorcija obenem tudi član nabavljalne zadruge z deležem po 100 Din. Višina deležev se tedaj zniža; kajti konsorcij je zahteval dosedaj kot deleže eno desetino najetega kredita. Da pa po-

magamo nabavljati zadrugi do razcvita, s čemur koristimo tudi sami sebi kot celoti, je naša dolžnost. Delež ostane itak last posameznega člana, z jamstvom dvignemo kredit zadruga in na ta način ne riskiramo ničesar; kajti vsaka nabavljalna zadruge zase je avtonomna. Obrestna mera pri posojilih se s 1. julijem 1929 zniža od sedanjih 9% na 8%. Obrestna mera za hranilne vloge naj se giblje med 5—6½%, vendar naj plača konsorcij sam rentni davek. Razpoložljiva gotovina naj se nalaga po uvidevnosti in sklepu uprave nega odbora kjerkoli.

Po prečitaniu revizijskega poročila Zveze slovenskih zadrug v Ljubljani, katere z zadovoljstvom ugotavlja vzorno poslovanje in red konsorcija, se preide na spremembo oziroma na sprejetje pravil Saveza nabavljalnih zadrug v Beogradu. Z ozirom na to, da so se pravila že v odboru temeljito proučila, sklene občni zbor, da se v bistvu dosedanjim enaka pravila ne prečitajo, temveč da se obravnava vajo le najvažnejše točke.

Naziv zadruge bodi: »Hranilni in posojilni konsorcij — kreditna zadruška državnih nameščenecv v Ljubljani«. Njeno področje obsegaj celo državo (kakor do sedaj). Vsak član konsorcija mora biti obenem član kake nabavljalne zadruge. Upravni odbor šteje 7 članov in 3 namestnike, nadzorstvo 5 članov in 2 namestnika. Prečitajo se važni členi novih pravil (Čl. 1., 2., 4., 13., 15., 23., 45.), ki se deloma razlikujejo od prejšnjih.

Vse predloge zborovalci sprejmejo, nakar se pravila soglasno odobri.

Po 10minutnem odmoru se je per acclamationem izvolil naslednji odbor: Upravni odbor: gg. Podgornik Ivan, Rostan Ivan, Paternoster Milan, Beguš Joško, Magolič Srečko, Haszlakevics Waldemar in ing. Fatur Drag. Namestniki: gg. Zupanc Franc, Pavčič Vinko, Primožič Ljudevit. Nadzorstvo: gg. Matjašič Miroslav, Uršič Franc, Rus Ignacij, Podgornik Dušan, Vesel Alojz. Namestniki gg.: Gvardjančič Ivan in Binter Rudolf.

Fr. S.

Občni zbor »Dobrote«.

Po poročilu odbora »Dobrote«, obmrtnega podpornega društva poštnih nameščenecv v Ljubljani, na občnem zboru dne 24. marca, je v letu 1928. pristopilo 258 novih članov, umrlo jih je 24, izstopilo jih je, oziroma izključenih je bilo pa 17 članov. Društvo je šlo konec leta 1928. v »A« skupini 2639 članov in v »B« skupini 1250 članov. Podpore je izplačalo v »A« skupini 100.000 Din, v »B« skupini 66.000 Din.

Pretežna večina članov, t. j. 2248 je bilo poštnih nameščenecv, 391 članov pa je bilo iz drugih virov.

V letu 1928. je imela »Dobrota« dohodkov: na pristopninah 17.996 Din, na prispevkih »A« skupine 137.190 Din, na prispevkih »B« skupine 76.840 Din, na obrestih in raznih dohodkih 15.630,56 Din, skupaj 247.656,56 Din.

Izdatki: podpore za »A« skupino 100.000 Din, podpore za »B« skupino 66.000 Din, upravni stroški in neizterljivi prispevki 13.336,34 Din, preostanek 68.320,22 Din. Društveno imetje znaša 275.147,65 Din.

Občni zbor je sklenil, da se letos izjemoma še sprejme v skupino »B« člani skupine »A« do 55. leta starosti, če se prijavijo do 15. maja t. l. in če doplačajo vse prispevke, ki so jih člani skupine »B« morali do sedaj plačati. Ti člani pa pridobijo pravico do podpore šele s 1. januarjem 1930. Kasneje se nad 45 let stare osebe pod nobenim pogojem ne bodo sprejemale v skupino »B«, kakor sploh ne v društvo.

Na občnem zboru je bil v glavnem izvoljen prejšnji odbor, ki se je konstituiral takole: Miroslav Matjašič (predsednik), Anton Engelman (podpredsednik), Josip Kavš (blagajnik), Iva Črnjačeva (tajnica), Martin Ban, Vinko Slamič, Viktor Treven, Franc Jurman (odborniki). Za pregledovalca računov sta bila izvoljena Ivan Korun in Franc Ferjančič.

Iz organizacij.

Gospodarska zadruška poštne nameščenecv. Kakor je posneti iz letnega poročila zadruge za leto 1928., je bilo v začetku leta v zadruzi 609 članov s 609 deleži, tekom leta je pristopilo 68 članov in izstopilo 5 članov, stanje dne 31. decembra 1928 je bilo 702 člana s 702 deležema. Denarni promet je iznašal 5.443.443,45 Din, blaga se je nakupilo za 1 milijon 30.726,21 Din, prodalo pa za 1.004.412,80 Din, kreditni promet s člani je znašal 2.333.387,33 Din ter skupni promet vseh računov 17.378.209,36 Din. Poslovanje Gospodarske zadruge je bilo med letom štirikrat pregledano in so računi v najlepšem redu. V načelnstvu so gg.: K. Čeh (predsednik), Fr. Ferjančič (tajnik), M. Ban (blagajničar); ostali člani načelnstva so: M. Gruden, C. Lilek, Fr. Martinšek in V. Slamič; člani nadzorstva pa so: Gregor Hribar (predsednik), Fr. Jerab (podpredsednik), A. Boh (tajnik), G. Bizovičar in J. Ferluga (člana nadzorstva). Zadruška ima svoje poslovne prostore (pisarno, čevljarno in krojačnico) Pred Prulami šte. 1, skladišče za drva in premog pa na Dunajski cesti v Medijatovi hiši.

Udruženje nižjih drž. uslužbenecv je izvolilo na občnem zboru 16. marca t. l. ta-le odbor: Josip Miklavčič, predsednik; Mihael Kōš, tajnik; Rihard Šimnovec, blagajnik; odborniki: Josip Šega, Janko Kristan, Anton Habe, Josip Plevnik, N. Porenta, Ivan Rostohar, Ivan Poje, Josip Prašnikar in Maks Zupančič. Preglednika računov sta Anton Dölenc in Franc Ausenik.

Okrožna skupina drž. nameščenecv Novo mesto. Odbor je sestavljen takole: prof. Jos. Germ (predsednik), višji sodni svetnik dr. Vladimir Forster (podpredsednik), podinspektor finančne kontrole v p. Andrej Weble (tajnik), davkar Rudolf Podkrajšek (blagajnik), učitelj Ljudevit Koželj in jetn. paznik Ivan Robas (odborniki).

ŠIRITE NAŠ GLAS!

Priporočamo tvrdko
M. Tičar, Ljubljana
za nakup vseh pisarniških
in šolskih potrebščin.

Hotel TRATNIK
Ljubljana, Sv. Petra cesta 25
priporoča lepe zračne sobe.

Miroslava Leitgeb

Ljubljana, Jurčičev trg 8.

Strojno in ročno vezenje
zaves, pregrinjaj, perila
in oblek v najsolidnejši
izdelavi.

Modno blago, perilo in potrebnostine za šivilje in krojače priporoča tvrdka

A. PERSCHE
LJUBLJANA, Pred škofijo 21.

CVETLIČARNA pod TRANČO
ANTON BAJEC
LJUBLJANA

Vrtnarija: Tržaška cesta 34
TELEFON INTERURBAN 32-22

Cenjenemu občinstvu vljudo naznanjam, da sem preselil svoj

krojaški atelje

iz Slomškove ulice šte. 1
v Pražakovo ulico št. 10.

FRAN IGLIČ

MANUFAKTURNA TRGOVINA

FABIANI & JURJOVEČ, LJUBLJANA
STRITARJEVA ULICA ŠTEV. 5

priporočata razno jesensko in zimsko blago za dame in gospode. V zalogi vedno perje, puh in žima za blazine od najcenejše do najfinejše vrste. Na obroke proti garanciji uradov.

Razširjajte Naš Glas!

Priporoča se

I. ČERNE

Ljubljana, Dunajska cesta 28

Zaloga pohištva
in tapetništvo.

Ribje olje

sveže, najfinejše, norveško iz
lekarni dr. G. Piccolija v
Ljubljani, se priporoča bledim,
slabotnim osebam.

**Nabiralne
pole!**

Tovariši, ki ste jih
dobili, poslužite se jih
tako, nabirajte nove
naročnike in vrnite
pole čimprej upravi.

PARNA PEKARNA

JEAN SCHREY NASL.

JAKOB KAVČIČ

VEČKRAT NA DAN SVEŽE, PRIZNANO
NAJBOLJŠE VSAKOVRSNO PECIVO

ROKAVICE

NOGAVICE

MODNE POTREBŠČINE

V veliki izbiri za dame in
gospode nudi najceneje

SREČKO VRŠIČ nasl.

V. LESJAK

LJUBLJANA, Šelenburgova 3.

Sukno, kamgarn

in drugo manufakturno blago angleškega in
češkega izvora kupite najugodnejše pri tvrdki

NOVAK

LJUBLJANA 15.
KONGRESNI TRG

Znatno znižane cene!

C. J. HAMANN
Ljubljana

Vam nudi najsolidnejši vir nakupa perila,
opreme nevest, novorojenčkov, perja in modnih
potrebščin. - Predtiskarija modernih ročnih del.

Veletrgovina
A. ŠARABON
 V LJUBLJANI
 priporoča špecerijsko blago, raznovrstno žganje, moko in
 deželne pridelke. — Raznovrstno rudninsko vodo.

TOVARNA POHIŠTVA
I. I. NAGLAS, Turjaški trg št. 6
 priporoča svojo veliko zalogo vsako-
 vrstnega pohištva po najnižjih cenah.

Kr. dvorni dobavitelj
ANTON VERBIČ, Ljubljana
 Delikatese — Špecerija
 Solidna postrežba, zmerne cene.

Telefonska št. 2412 Štev. pošt. hran. 11.165
Vzajemna posojilnica v Ljubljani
 I. Z. Z. O. Z.
 Miklošičeva cesta 7
 v lastni palači, dovoljuje pod ugodnimi pogoji vsako-
 vrstne kredite in posojila državnim uslužbencem
 proti poroštvu, zaznambi na prejemke, zastavi življen-
 skih polic in vrednostnih listin ter vknjižbi na posestva.
 Odplačilo v mesečnih obrokih. Uradne ure od 8.—2.

L. Mikuš
 Ljubljana, Mestni trg 15
 priporoča svojo zalogo
 dežnikov ter sprehajalnih palic
 Popravila se izvršujejo točno in solidno

Priporoča se cenj. občinstvu
 špecerijska trgovina
LESKOVIC & MEDEN
 Ljubljana, Jurčičev trg 1

Najboljši
 šivalni stroji in
 kolesa znamke
GRITZNER in ADLER
 ter švicarski ple-
 tilni stroji, Dubled
 za rodbino, obrt
 in industrijo
Josipa
Petelinca
 LJUBLJANA, blizu Prešernovega spomenika. Telefon 2913.
 Pouk v vezanju brezplačen. Večletna garancija.
 Delavnica za popravila.

A. & E. Skabernè, Ljubljana

 Velika izbira češkega in angleškega sukna.

Ivan Perdan nasl., Ljubljana
 Veletrgovina kolonijalnega in špecerijskega blaga.
 Glavni založnik Ciril in Metodovih vžigalic.
 Najnižje dnevne cene! Postrežba točna in solidna.

Modna in manufakturna trgovina za moške in ženske
 Nudi vse potrebščine za krojače in šivilje,
 razne vence in cvetlice, opreme za neveste
 in novorojenčke. — Velika izbira ženskih rut.
ČEŠKUTI & ZAJC
 „POD VELBOM“
 LJUBLJANA, Stari trg 3.

Restavracija
 „PRI NACETU“
 Ljubljana, Kette-Murnova ulica št. 3
 priporoča gg. drž. uradnikom dobro postrežbo
 v kvaliteti pijač in hrane.

PARNA PEKARNA
FRANC DOLINAR
 LJUBLJANA
 PRED ŠKOFIJO 11 — POLJANSKA C. 19
 najtopleje priporoča svojim cenj. odjemalcem večkrat
 dnevno prvovrstno sveže pecivo in različne vrste slaščic

Za pomladansko in letno sezijo
 Vam nudi
OBLAČILNICA ZA SLOVENIJO
 LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 7
 s svojo bogato zalogo vsakovrstnega damskega in moškega
 manufakturnega blaga samo prvovrstnih angleških, čeških
 in nemških tovarn, veliko izbiro in ugodno nabavo.
NAJNOVEJŠI VZORCI! CENE SOLIDNE IN BREZKONKURENČNE!
 Ne zamudite prilike in oglejte si pred nabavo tudi našo
 bogato zalogo! — Cenjeni državni nameščenci dobijo
 blago na obroke samo proti predložitvi legitimacije!

Tovariši! Že stanovska zavednost velepa, da podpiramo pri nabavah svojih potrebščin v prvi vrsti svoje lastne ustanove. Veliko bolj pa smo v svojem interesu dolžni to storiti tedaj, ako nam nudijo te ustanove večje ugodnosti in večje koristi kot tuje. Ena izmed takih ustanov je naša	Najboljše blago!	Najnižje cene!	Tovarišice! Rač. poš. hr. št. 12.416.
Nabavljialna zadruga državnih nameščencev v Ljubljani, Vodnikov trg 5. Ona nam nudi banoško moko, sladkor, kavo, olje, mast, sploh vse špecerijsko in kolonijalno blago najfinije vrste po najnižjih cenah, ki so mogoče. Velika izbira dežnikov, predpražnikov in najfinijih in najtrpežnejših čevljev lastnega izdelka. V zalogi najfiniji šifon, platno in srajce za gospode po najnižjih cenah.			
Drva in premog vsak čas na razpolago. Dostavlja se blago na dom in dovoljujejo se olajšave pri plačilu. Zadovoljiti svoje člane je te zadruga najvišji cilj. Da je blizu tega cilja, dokazujejo stalni in dnevno novo pristopajoči člani-odjemalci.			
Tovariši! Tovarišice! Pristopite k tej zadrugi in kupujte v njej! Kdor kupuje v svoji zadrugi, kupuje pri sebi!			

UČITELJSKA TISKARNA V LJUBLJANI
 je najmoderneje urejena in izvršuje vsa tiskarniška dela od najpreprostejšega do najmodernejšega.
 Tiska šolske, mla-
 dinske, leposlovne
 in znanstvene knji-
 ge; ilustrirane knji-
 ge; enobarvne in
 večbarvne tiskari-
 je; brošure in knji-
 gice; malice; čas-
 ovi; revije; mlad-
 ske liste; plakate;
 letake, obamrtice.

UČITELJSKA KNJIGARNA
 prodaja znanstvene, strokovne, leposlovne, pripovedne in mladinske knjige; dalje knjige
 za osnovne, meščanske, srednje in obrtne šole; zaloga vsakovrstnega papirja, pisalnih,
 risalnih in šolskih potrebščin in učil; umetne in pokrajinske razglednice v veliki izbiri.

Telefon št. 2312. Račun poštne hranilnice št. 10.761.

ZAHTEVAJTE CENIKE!